

18.8.2023

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av barnskyddslagen och lagen om småbarnspedagogik

I denna proposition föreslås det att barnskyddslagen och lagen om småbarnspedagogik ändras. Enligt förslaget sänks åldersgränsen för eftervård inom barnskyddet med två år i enlighet med regeringsprogrammet för statsminister Petteri Orpos regering. Samtidigt ändras definitionen av en ung person och sista betalningsdagen för medlen för eget hushåll. Lagen om småbarnspedagogik preciseras i fråga om skyldigheten att ordna småbarnspedagogik för barn som placerats med stöd av barnskyddslagen när barnets småbarnspedagogik ordnas någon annanstans än i barnets hemkommun. I lagen om småbarnspedagogik föreskrivs det också om kostnadsfördelningen mellan kommunerna i anslutning till detta. Även barnskyddslagen preciseras i anslutning till detta. I barnskyddslagen föreslås också vissa ändringar av teknisk karaktär för att korrigera de fel som kvarstod i barnskyddslagen i och med ikraftträdandet av strukturreformen av social- och hälsovårdstjänsterna.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för år 2024 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2024.

1. Lag om ändring av barnskyddslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras ...

6 § Barn och ung person

Som barn anses i denna lag den som inte fyllt 18 år och som ung person den som är 18–22 år.

16 § Vårdsområde som ansvarar för ordnande av barnskydd

Vårdsområdena kan avtala om att barnskydd ordnas på något annat sätt än vad som bestäms i denna paragraf, om det är förenligt med barnets bästa.

16 b § Placeringsvårdsområdets ansvar för ordnande av barnskydd

Det vårdsområde där ett barn eller en ung person har placerats som en stödåtgärd inom öppenvården eller i vård utom hemmet eller i eftervård (*placeringsvårdsområde*) ska i samarbete med det vårdsområde som enligt 16 § 1 mom. eller 17 § ansvarar för ordnandet av barnskydd (*placerarvårdsområde*) och den kommun där barnets eller den unga personens placeringsplats finns eller bostadskommunen för ett barn eller en ung person i eftervård ordna den service och de stödåtgärder för barnet eller den unga personen som behövs för omsorgen eller vården. Placeringsvårdsområdet har rätt till ersättning av placerarvårdsområdet för sina kostnader för servicen och stödåtgärderna.

Bestämmelser om placeringsvårdsområdets skyldighet att i en situation som avses i 1 mom. ordna de hälso- och sjukvårdstjänster som behövs för ett barn eller en ung person som har placerats som en stödåtgärd inom öppenvården eller i vård utom hemmet eller i eftervård samt om ersättning för kostnaderna för hälso- och sjukvårdstjänster finns i 69 § i hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010). Bestämmelser om skyldigheten för den kommun där ett barns placeringsplats finns och bostadskommunen för ett barn i eftervård att ordna förskoleundervisning och grundläggande utbildning för ett barn som placerats som en stödåtgärd inom öppenvården eller i vård utom hemmet eller i eftervård finns i lagen om grundläggande utbildning och bestämmelser om ersättning för kostnaderna för detta finns i 38 § i lagen om statsandel för kommunal basservice (618/2021). Bestämmelser om ordnande av småbarnspedagogik för barn som placerats som en stödåtgärd inom öppenvården eller i vård utom hemmet eller i eftervård och om ersättning för kostnaderna för den finns i lagen om småbarnspedagogik (540/2018).

35 § Tryggande av försörjning och boende

När behovet av barnskydd i väsentlig mån beror på otillräcklig försörjning, bristfälliga boendeförhållanden eller avsaknad av bostad eller när dessa omständigheter utgör ett väsentligt hinder för barnets och familjens rehabilitering, ska välfärdsområdet utan dröjsmål ordna tillräckligt ekonomiskt stöd samt i samarbete med kommunen avhjälpa bristerna i boendeförhållandena eller ordna en bostad som motsvarar behovet.

75 § Barns och unga personers rätt till eftervård

Välfärdsområdets skyldighet att ordna eftervård upphör när fem år har förflutit från det att barnet sedan en placering utom hemmet enligt 1 mom. avslutades senast har varit klient hos barnskyddet. Skyldigheten att ordna eftervård upphör senast när den unga personen fyller 23 år.

76 a § Tryggande av boende och försörjning i eftervården

När en otillräcklig försörjning, bristfälliga boendeförhållanden eller avsaknad av bostad är ett väsentligt hinder för rehabiliteringen av ett barn eller en ung person i eftervården, ska välfärdsområdet utan dröjsmål ordna ett tillräckligt ekonomiskt stöd samt i samarbete med kommunen rätta till bristerna i boendeförhållandena eller ordna en behovsenlig bostad.

77 § Medel för eget hushåll

Välfärdsområdet har rätt att besluta om tidpunkten för utbetalning av medel för eget hushåll. Medel för eget hushåll ska i regel ges ett barn eller en ung person som håller på att bli självständig när eftervården avslutas eller av särskilda skäl i anslutning till stödjande och tryggande av barnets eller den unga personens självständighetsprocess senast när han eller hon fyller 23 år.

81 § Övervakning av vården av barn som placerats i enskilt hem

De förutsättningar för en fortsatt placering som avses i 2 mom. och behovet av stödåtgärder enligt 3 mom. ska vid behov följas upp. Välfärdsområdet ska föra register över barn som placerats i enskilt hem inom dess område.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2024.

Rätten till eftervård för en ung person vars rätt till eftervård enligt 75 § har börjat före ikraftträdandet av denna lag och som efter ikraftträdandet är 23 år eller äldre före den 1 juli 2024 upphör dock först den 30 juni 2024.

2

Lag om ändring av lagen om småbarnspedagogik

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om småbarnspedagogik (540/2018) 6 § 1 mom. och 61 § samt *fogas* till 60 § ett nytt 4 mom. som följer:

6 §

Kommunens skyldighet att ordna småbarnspedagogik utifrån var barnet bor eller vistas

Kommunen ska ordna småbarnspedagogik för de barn vars hemkommun kommunen är enligt lagen om hemkommun (201/1994). Skyldigheten att ordna småbarnspedagogik för ett barn som i enlighet med 16 b § 1 mom. i barnskyddslagen har placerats som en stödåtgärd inom öppenvården eller i vård utom hemmet eller i eftervård åligger den kommun där barnet är placerat och i fråga om ett barn i eftervård boningskommunen.

60 §

Finansiering och bidrag

Hemkommunen för ett barn som i enlighet med 16 b § 1 mom. i barnskyddslagen har placerats som en stödåtgärd inom öppenvården eller i vård utom hemmet eller i eftervård är skyldig att till den kommun där barnets är placerat och till den kommun där barnet i eftervård är bosatt betala en ersättning som motsvarar kostnaderna för barnets småbarnspedagogik, med avdrag för den klientavgift enligt lagen om klientavgifter inom småbarnspedagogiken (1503/2016) som fås av familjen.

61 §

Klientavgifter

På avgifter som tas ut för småbarnspedagogik tillämpas lagen om klientavgifter inom småbarnspedagogiken.

Denna lag träder i kraft den 20 .
